

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Тетяна ЛЮДОВІК

Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація. Розглянуто сучасний стан системи професійно – прикладної фізичної підготовки студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ) технічного профілю. На основі теоретичного аналізу й експериментальної перевірки наявних нині теоретико-методичних положень цього напрямку у фізичному вихованні студентів основних медичних груп ВНЗ встановлено, що зміст і спрямованість процесу професійно-прикладної фізичної підготовки цих студентів нині не забезпечують належного рівня професійної готовності до трудової діяльності, не відповідають сучасним вимогам і потребують зміни на ефективніші для забезпечення реалізації основних завдань навчального процесу у фізичному вихованні студентів ВНЗ технічного профілю.

Ключові слова: студент, професійно-прикладна, фізична підготовка, ВНЗ, технічний профіль.

Головною метою й результатом навчання студентів у вищих навчальних закладах (ВНЗ) є формування їхньої готовності до професійної діяльності [7 – 9]. Однією з головних складових фізичного виховання студентів у ВНЗ є професійно – прикладна фізична підготовка (ППФП) до майбутньої трудової діяльності, яка сприяє формуванню необхідних фізичних і психічних якостей, рухових навичок стосовно профілю майбутньої професії. ППФП становить собою цілеспрямований педагогічний процес, який сприяє формуванню прикладних знань, фізичних, психічних і спеціальних якостей, умінь та навичок, а також досягненню об'єктивної готовності студента до успішної професійної діяльності [1, 4].

Професійно – прикладна фізична підготовка у ВНЗ розглядається як один із її напрямків, який повинен формувати прикладні знання, фізичні, психічні, спеціальні якості, уміння, навички у студентів відповідно до майбутньої професійної діяльності [13]. У цілому ж нормальний фізичний стан, без якого не мислиться здоров'я та ефективне функціонування організму, залишається найважливішою передумовою усталено високої результативності будь-якої професійної праці та запобігання ймовірним негативним впливам певних видів її видів та її умов на фізичний стан працівників. Окрім того, професійно – прикладна фізична підготовка студентів має важливе практичне значення для суспільства, тому що є одним із безпосередніх чинників поліпшення професійної підготовки кадрів на основі забезпечення підвищення надійності функціонування фізіологічних функцій організму [20].

Проте, згідно з науковими дослідженнями, реальна система фізичного виховання студентів, що склалася нині у ВНЗ, малоефективна [2, 6, 14, 19, 22]. Вона не забезпечує психофізіологічної і професійної готовності випускників до виробничої діяльності, подальшого життя та потребує удосконалення. Наявні підходи до реалізації ППФП викликають сумніви щодо задоволення потреб на практиці [2, 19, 22]. Окрім того, нині гостро постало питання інтенсифікації виробництва з високими вимогами до підвищення якості підготовки спеціалістів у ВНЗ до конкретних видів професійної діяльності, що й обумовлює актуальність досліджень цього напрямку. Сучасне високотехнічне виробництво й ринкові відносини висувають винятково високі вимоги до якості підготовки фахівця – інженера та його конкурентоспроможності, що визначаються не лише сформованістю професійних знань, умінь і навичок, а й рівнем його здоров'я, працездатності й надійності [20].

Проблема професійно – прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ постійно перебуває в центрі уваги вітчизняних і зарубіжних дослідників [2, 4, 6, 13 – 22]. Багато вітчизняних вчених й фахівців піднімають питання про необхідність застосування заходів для зростання не тільки професійних знань, але й комплексної психофізіологічної готовності до майбутньої трудової діяльності. Основи спеціальної фізичної підготовки з урахуванням специфіки

майбутньої професійної діяльності закладено в численних працях [5 – 18]. У сучасній науці та практиці триває активний пошук шляхів удосконалення системи ППФП студентської молоді [2, 19 – 22]. Відзначаючи значний інтерес науковців і практиків до ППФП студентів ВНЗ технічного профілю доводиться констатувати, що цей напрямок у системі фізичного виховання вимагає подальшого розвитку та вдосконалення з урахуванням усіх об'єктивних умов, які супроводжують технічну діяльність. Зазначене дає підставу констатувати теоретичну і практичну значущість дослідження, що й зумовило вибір його напрямку.

Мета роботи – здійснити теоретико – методичний аналіз стану сучасних підходів до формування професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, порівняння та зіставлення.

Виклад основного матеріалу. Принциповою особливістю ППФП студентів є спрямованість на досягнення у процесі навчання й виховання безпосередніх прикладних результатів для вибраної професійної діяльності в майбутньому [8, 13]. У низці праць досліджено професійну підготовку студентів інженерних спеціальностей, студентів технічних вищих навчальних закладів [19, 21, 22]. У роботах О.К. Коноваленко (2004), В.М. Хомич (2006), О.В. Церковної, В.І. Слюсарєва (2006) обґрунтовано зміст контролю фізичної підготовленості групи студентів інженерно – технічного напрямку. Узагальнення наукових досліджень галузі дають змогу визначити, що сучасна система ППФП студентів ВНЗ технічного профілю покликана вирішувати завдання розвитку професійно важливих фізичних якостей та навчання прикладних рухових умінь і навичок [1 – 10].

На основі опрацювання численних праць [1 – 22], необхідність запровадження ППФП до системи вищої освіти загалом визначається такими чинниками та обставинами:

1. Час, витрачений на освоєння сучасних практичних професій та досягнення професійної майстерності в них, залежить від рівня функціональних можливостей організму, що мають природну основу, від міри розвитку фізичних здібностей, різноманітності та досконалості набутих ним рухових умінь і навичок.

2. Продуктивність досить багатьох видів професійної праці, незважаючи на спадання частки м'язових зусиль у сучасному матеріальному виробництві, прямо або побічно продовжує бути зумовленою фізичною дієздатністю виконавців трудових операцій.

Згідно з відомостями спеціальної літератури [1 – 22], фахівці галузі виокремлюють сутність основних завдань, вирішуваних під час ППФП технічного ВНЗ, які полягають в такому:

1. Поповнення та вдосконалення індивідуального фонду рухових умінь, навичок і фізкультурно-освітніх знань, що сприяють освоєнню вибраної професійної діяльності, корисних та потрібних разом з тим в процесі професійно-прикладної фізичної підготовки як її засоби.

2. Забезпечення інтенсифікації розвитку професійно важливих фізичних та безпосередньо пов'язаних із ними здібностей та стійкості підвищеного на цій основі рівня дієздатності.

3. Підвищення ступеня резистентності організму щодо несприятливих впливів навколишнього середовища, в якому відбувається трудова діяльність, сприяння збільшенню його адаптаційних можливостей, збереженню та зміцненню здоров'я.

4. Виховання моральних, духовних, волевих та інших якостей, що характеризують цілеспрямованих, високоактивних членів суспільства.

Вважаємо, що всі ці завдання, які вирішуються під час ППФП, повинні бути конкретизовані стосовно специфіки професії технічного профілю та особливостей контингенту студентів, чого у практиці на разі практично не спостерігається.

На думку Т.Ю. Круцевич, В.В. Петровського (2008), Р.Т. Раєвського, С.М. Канишевського (2008), В.М. Корягіна, О.З. Блавт (2013), професійно-прикладна фізична підготовка може бути достатньо ефективною тільки в поєднанні з іншими складовими соціальної системи виховання в цілому, де завдання з підготовки до трудової діяльності не зводяться до часткових найближчих завдань, характерних для окремих етапів професійно прикладної підготовки, і вирішуються не епізодично, а перманентно. Першочергову роль в їх реалізації, на думку вче-

них [2 – 5, 15 – 18], відіграє повноцінна загальна фізична підготовка. Водночас встановлено, що загальна фізична підготовка не знаходить безпосереднього застосування у трудовому процесі, а лише створює передумови для успішної професійної діяльності й опосередковано появляється в ній через такі фактори: стан здоров'я, ступінь фізичної тренуваності, адаптація до умов праці. Науковці вважають, що саме на базі створюваних загальною фізичною підготовкою означених вище передумов й повинна будуватися спеціалізована ППФП студентів ВНЗ технічного профілю.

Не викликає сумніву, що кожна професія має свою рухову специфіку, що відрізняється умовами праці, психофізичними характеристиками й висуває різноманітні вимоги до рівня розвитку фізичних якостей, психофізіологічних функцій і психічних властивостей [1, 8, 9, 14]. Але насамперед основним призначенням професійно-прикладної фізичної підготовки як важливої складової процесу фізичного виховання повинні бути розвиток і підтримка на оптимальному рівні тих провідних психічних і фізичних якостей, вимоги до яких ставить технічна діяльність, і з цим погоджується переважна більшість фахівців галузі [5 – 10, 19 – 22]. Дослідники вважають [8, 15 – 18], що критерієм професійної готовності спеціаліста, окрім достатнього рівня розвитку професійно важливих якостей, прикладних умінь і навичок, є також наявність знань про оптимізацію майбутньої професійної діяльності за допомогою засобів фізичної культури та спорту. Багато вчених [2, 3, 9, 14] особливо наголошують на необхідності системного підходу до професійно-прикладної психофізичної підготовки студентів технічного ВНЗ. Формування професійно важливих якостей, умінь, навичок доцільно здійснювати цілеспрямовано впродовж усього періоду навчання студентів, обов'язково враховуючи тип їхньої майбутньої професійної діяльності.

Фахівці галузі зазначають [1, 5, 9, 14, 20], що нині проблема інтенсифікації виробництва вимагає підвищення якості підготовки фахівців до конкретних видів трудової діяльності, відповідно викликає необхідність профілювання фізичного виховання до вимог обраної професії. Програми з ППФП ВНЗ технічного профілю, передусім, повинні враховувати фізіологічні характеристики тих факторів, що визначають особливості праці [19 – 22]. Науково-технічний прогрес і широке впровадження комп'ютерних інформаційних технологій призводить до подальшої інтенсифікації й ускладнення процесу професійної діяльності інженерів, що займаються здебільшого розумовою працею й проводять багато часу за комп'ютером. Дослідження науковцями умов професійної діяльності фахівців інженерного профілю виявили, що сучасний інженер 70 – 90 % робочого часу перебуває в малорухливій вимушеній позі – сидячи, широко використовує у своїй роботі технічні пристрої (зокрема комп'ютер), що збільшує навантаження на органи зору та нервову систему й значно погіршує рівень здоров'я фахівця. Вважається, що професійна підготовка студентів вищих технічних навчальних закладів має здійснюватися з урахуванням цих умов. Як зазначено у низці праць [2, 6, 13, 19, 22], при цьому повинна бути сформована система навчальної та виховної діяльності студента, яскраво забарвлена професійною специфікою, яка значною мірою визначає ефективність його майбутньої трудової діяльності. Інженер відрізняється не тільки своїми знаннями й уміннями, а і спрямованістю, характером професійного мислення, принципами своєї діяльності, комунікабельними властивостями, ціннісними орієнтаціями, характером організації праці та іншими якостями, пов'язаних з їх професійною діяльністю. Виховання цих якостей належить до складу професійної підготовки майбутнього фахівця, яка повинна передбачати створення професіограм і моделей спеціаліста й описує знання та якості, які потрібно сформувати під час його підготовки [5 – 7, 10, 14].

Згідно з емпіричними даними, нині фізична підготовка студентів вищих технічних навчальних закладів є малоефективною і не забезпечує готовності до професійної діяльності (майже 50 % молодих фахівців не готові працювати в тому ритмі і з такою інтенсивністю, котрих вимагає сучасне виробництво, 90 % не мають навичок організації індивідуальної професійно-прикладної фізичної самопідготовки) [6, 19, 21, 22]. Поясненням цього може бути специфіка використовуваних засобів і методів.

Аналіз можливостей підвищення ефективності професійної підготовки студентів вищих технічних навчальних закладів через професійно-прикладну фізичну підготовку дозволив виявити деякі суперечності між потребою виробництва в підвищенні рівня підготовки студентів вищих технічних закладів і недостатнім усвідомленням значення фізичної підготовки в цьому процесі; необхідністю посилення професійної спрямованості фізичної підготовки майбутніх інженерів і невизначеністю педагогічних умов, що сприяють досягненню ефективності досліджуваного процесу; необхідністю вдосконалення професійно спрямованої фізичної підготовки на підґрунті гуманістичної парадигми освіти й відсутністю розробки відповідних особистісно орієнтованих технологій. Аналізуючи роботи за останні роки [1 – 22], ми звернули увагу на недостатність відомостей із методики виховання у студентів ВНЗ технічного профілю окремих професійно важливих якостей. Таким чином, сучасні вимоги, які ставить вища школа до підготовки спеціаліста, передбачають використання нових методів у професійній та фізкультурній підготовці студентів технічного ВНЗ. Згадані вище фактори, які впливають на зміст професійно-прикладної фізичної підготовки у ВНЗ такого профілю, дозволяють зробити деякі узагальнення. Як відзначено багатьма авторами, ППФП студентів ВНЗ технічного профілю має бути різноманітною, багатогранною та адаптованою до обраної спеціальності.

Узагальнюючий аналіз наявних праць із питання ППФП [1 – 22] дає змогу визначити, що цільова професійна модель як результат інтегративного функціонування фізичної підготовки фахівця повинна містити такі блоки: соціально-політичні якості особистості; морально-психологічні якості; комунікативні якості; блок теоретичних знань; прикладні навички й уміння; блок психофізіологічних якостей, який матеріалізує професійну підготовленість на параметри надійності; фізичні якості та фізичне здоров'я, яке забезпечує високу працездатність і прогнозує професійне довголіття.

Сучасні дослідження дозволяють стверджувати, що на цей час визначилося кілька форм ППФП в системі фізичного виховання технічного ВНЗ, які можуть бути згруповані за таким принципом: навчальні заняття (обов'язкові і факультативні), самодіяльні заняття, фізичні вправи в режимі дня, масові оздоровчі, фізкультурні і спортивні заходи. Кожна з цих груп має одну або декілька форм реалізації ППФП, які можуть бути використані вибірково або загалом. Наявні теоретичні роботи вказують на можливість опосередкованої реалізації завдань ППФП студентів не тільки на спеціально організованих навчальних заняттях, але і для тих практичних заняттях, цільова спрямованість яких – загальна фізична підготовка. З цього приводу в низці робіт [3, 5, 7, 9, 17] відзначено, що ні в якому разі не можна проводити різку грань між загальнорозвивальними і прикладними вправами. Як загальна, так і прикладна фізична підготовка, оскільки вони не протиставляються, повинні йти паралельно впродовж усього терміну навчання, але важливість тієї чи іншої підготовки може змінюватися як упродовж певного періоду, так і в кожному окремому занятті.

Крім навчальних занять (обов'язкових і факультативних), дедалі більшого поширення набувають навчальні заняття з ППФП під керівництвом викладачів у період навчальних практик. У зв'язку з цим, вважаємо за доцільне практикувати позаакадемічні заняття зі студентами з використанням спортивних спеціалізацій, що вимагають певних прикладних знань, які сприяють вихованню та формуванню прикладних фізичних і спеціальних якостей, умінь і навичок. Узагальнюючий аналіз робіт [1–22] показав можливості використання відповідних рекомендацій з окремих видів спорту для комплексного вирішення завдань ППФП студентів ВНЗ технічного профілю. Вважається, що широке застосування різних видів спорту під час ППФП студентів виправдано також високою зацікавленістю, високою емоційністю та оздоровчим спрямуванням спортивних занять.

Нині ще не існує спеціальної класифікації фізичних вправ, орієнтованої на завдання ППФП фахівців технічних груп, а отже, тут необхідні додаткові дослідження. Вважаємо за доцільне провести більше диференційоване угруповання, що дозволить цілеспрямовано й вибірково використовувати їх під час фізичного виховання студентів ВНЗ технічного профілю. Вважається [3, 5–7, 19, 22], що як основні засоби професійно-прикладної фізичної підготовки

спеціалістів технічного профілю слід використовувати досить різноманітні форми фізичних вправ з тих, котрі склалися в базовій фізичній культурі і спорті, а також вправи, спеціально конструйовані відповідно до особливостей конкретної професійної діяльності (як спеціально-підготовчі). Водночас зазначається, що помилково вважати, що адекватними засобами можуть служити лише вправи, аналогічні за формою професійно-трудова руховим діям. Особливо мало придатним такий підхід став у сучасних умовах, коли для технічної діяльності характерні мікрорухи, локальні й регіональні рухові дії, самі собою ні якою мірою не достатні для оптимального розвитку рухових здібностей, причому і режим виконання їх найчастіше дедалі більше здобуває риси, що зумовлюють виробничу гіподинамію з усіма її небезпеками для задовільного фізичного стану організму. Моделювання трудових операцій під час фізичної підготовки не повинно зводитися тут до формальної імітації трудових операцій, а припускає переважне виконання вправ, що дозволяють спрямовано мобілізувати (ефективно виявити в дії) саме ті професійно важливі функціональні властивості організму, рухові і сполучені з ними здатності, від яких істотно залежить результативність конкретної професійної діяльності, але за умови, якщо відповідні вправи можуть дати освітній ефект, який розвиває чи підтримує тренуваність як дієві засоби реалізації хоча б деяких із завдань, професійно-прикладної фізичної підготовки. Головним чином у силу такого моделювання особливостей професійної діяльності склад засобів професійно-прикладної фізичної підготовки і здобуває свою специфіку [6, 19, 21, 22].

На сьогодні в методиці ППФП технічного ВНЗ переважно виражений свого роду аналітичний підхід, при якому послідовно конструюються необхідні форми рухів і здійснюється вибірково спрямований вплив на визначені ланки опорно-рухового апарата, його морфофункціональні якості (зокрема, силові, рухливість у суглобах, локальну й регіональну статичну витривалість), причому враховуючи не тільки вимоги, пропонованих професійною діяльністю інженера, але і необхідність профілактики, яка виникає під час її несприятливих впливів. Водночас питання нормативних критеріїв професійно-прикладної фізичної підготованості студентів технічного ВНЗ поки що вирішена лише частково й здебільшого у першому наближенні, що пояснюються як множинністю наявних інженерних професій та їхнім динамічним оновленням, так і недостатньо масованим розгортанням відповідних досліджень.

Підсумовуючи проведений аналіз й узагальнення наукової та методичної літератури з питання ППФП студентів технічного ВНЗ, вважаємо, що, незважаючи на численні дослідження з цих питань, проблема ППФП майбутніх фахівців інженерних спеціальностей залишається недостатньо дослідженою. Вивчення практики роботи ВНЗ технічного профілю показало, що питання професійно-прикладної фізичної підготовки ще не отримало системного вирішення, що негативно впливає на стан готовності випускників до виконання професійних функцій.

Висновок. Підсумовуючи сказане вище, маємо змогу стверджувати, що ППФП студентів ВНЗ технічного профілю має важливе практичне значення для суспільства, тому що є одним із безпосередніх чинників поліпшення професійної підготовки кадрів на основі забезпечення підвищення надійності функціонування фізіологічних функцій організму.

Проведений аналіз наукової та методичної літератури з питання сучасних підходів до формування професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ технічного профілю дозволив визначити низку проблем, що потребують вирішення для підвищення її ефективності, зокрема:

- потребує значного опрацювання питання змісту і структури професійно-прикладної фізичної підготовки технічного ВНЗ, згідно з чинними програмами курсу фізичного виховання з урахуванням специфіки інженерної спеціальності;

- доволі актуальне питання, пов'язане з необхідністю створення професіограм інженерних спеціальностей, згідно з вимогами сучасного науково-технічного прогресу, залишається не вирішеним;

- величезний досвід використання рухових тестів для оцінювання фізичної підготовленості дотепер не розв'язав питань про те, які тести слід використовувати під час ППФП, згід-

но з вимогами й характером технічних спеціальностей. Також не існує критеріїв оцінювання фізичних якостей з урахуванням специфіки цих професій;

- на сьогодні не виявлено психофізичні особливості професійної підготовки фахівців інженерних спеціальностей; відсутній перелік основних професійно важливих психофізичних якостей, майже не розроблено методик їх розвитку; відсутні роботи про структуру професійно-прикладної фізичної і психофізичної підготовленості студентів – майбутніх фахівців технічної галузі;

- виявлено протиріччя, які вимагають наукового осмислення між необхідністю диференціації напрямків ППФП технічних спеціальностей та відсутністю стратегії в управлінні цим процесом;

- відсутній особистісно-орієнтований підхід під час ППФП, диференційований до різновидів інженерних спеціальностей;

- відсутня система психофізичного відбору абітурієнтів з урахуванням вимог сучасності для підвищення якості професійної придатності абітурієнтів і підготовки майбутніх спеціалістів технічної галузі;

- наявні дані вивчення програм професійно спрямованої фізичної підготовки дозволяють констатувати, що вони реалізуються без урахування потреб, мотивів, індивідуальних здібностей студентів;

- недостатньо досліджено питання оновлення навчальної програми через удосконалення змісту ППФП студентів вищих технічних навчальних закладів за допомогою синтезу традиційних і нетрадиційних засобів, методів, форм ППФП, а також валеології, гігієни, охорони праці, психології особистості.

Внесення коректив у процес ППФП студентів технічного ВНЗ уможливорює цілеспрямоване керування цим процесом для підвищення його ефективності для забезпечення професійної готовності майбутніх спеціалістів галузі.

Подальші дослідження передбачають розробку підходів до реорганізації системи ППФП студентів технічного ВНЗ, які ґрунтуються на комплексному впровадженні новітніх інноваційних технологій.

Список літератури

1. *Блавт О. З.* Професійно-прикладна фізична підготовка студентів спеціальних медичних груп : метод. вказівки / О. З. Блавт. – Л. : Видавництво «Львівська політехніка», 2013. – 20 с.

2. *Борейко Н. Ю.* Педагогічні умови професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих технічних навчальних закладів : автореф. Дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н. Ю. Борейко; ЛНПУ ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2008. – 20 с.

3. *Бороховский Е. М.* Естественные-научные основы теории и методики физического воспитания : уч. пособие. – 2-е изд. доп. и перераб. // Е. М. Бороховский, С. Ф. Танянский, Е. В. Церковная. – Х. : ХНУРЭ, 2007. – 330с.

4. *Жидких В. П.* Профессионально-прикладная физическая культура в системе подготовки специалистов : дис. ... д-ра пед. наук : 24.00.02 / В. П. Жидких. – Омск, 2000. – 47 с.

5. *Коровин С. С.* Теоретико-методологические основания концепции профессиональной физической культуры / С. С. Коровин // Теория и практика физ. Культуры. – 2012. – № 2. – С. 23–27.

6. *Коноваленко О. К.* Деякі проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки в технічному вузі / О. К. Коноваленко, Л. Н. Барибина, О. В. Церковна // Наука й освіта 2004: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2004.– С. 64 – 67.

7. *Корягін В. М.* Фізичне виховання студентів у спеціальних медичних групах : навч. посіб. / В. М. Корягін, О. З. Блавт. – Л. : Видавництво «Львівська політехніка», 2013. – 488 с.

8. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання : підр. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2-х т. / Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 390 с. ; Т. 2. – 367 с.
9. Круцевич Т. Ю. Управління процесом фізичного виховання / Т. Ю. Круцевич, В. В. Петровський. – К. : Олімпійська література, 2008. – 379 с..
10. Купчинов Р. И. Физическое воспитание / Р. И. Купчинов. – Минск : ТетраСистемс, 2006. – 352 с.
11. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання / С. І. Присяжнюк. – К. : ЦУЛ, 2008. – 502 с.
12. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання: теоретичний розділ / С. І. Присяжнюк, В. П. Краснов, М. О. Третьяков, Р. Т. [та ін.]. – К. : ЦУЛ, 2007. – 193 с.
13. Раевский Р. Т. Здоровье, здоровый и оздоровительный образ жизни студентов / Р. Т. Раевский, С. М. Канишевский. – О. : Наука и техника, 2008. – 556 с.
14. Раевский Р. Т. Профессионально-прикладная физическая подготовка / Р. Т. Раевский, С. М. Канишевский // Здоровье, здоровый и оздоровительный образ жизни : монография. – О. : Наука и техника, 2008. – 224 с.
15. Физическая культура / под ред. Е. С. Григоровича, В. А. Переверзева. – Минск : Вышэйшая школа, 2008. – 222 с.
16. Физическая культура : учебник / [под ред. В. А. Коледы]. – Минск : Тесей, 2005. – 423 с.
17. Физическая культура : учебник / [под ред. Е. В. Харламова]. – Ростов н/Д : Феникс, 2005. – 355 с.
18. Физическая культура и здоровье : учебник. – М. : Физкультура и спорт, 2001.
19. Хомич В. М. Комплексна модель професійно-прикладної фізичної підготовки студентів технічного профілю / Хомич В. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. Єрмакова. – Х., 2007. – № 2. – С. 142 – 146.
20. Хомич В. М. Механізми управління професійно-прикладною фізичною підготовкою майбутніх фахівців / Хомич В. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 1. – С. 107 – 110.
21. Хомич В. М. Особливості фізичного стану майбутніх фахівців технічного профілю / Хомич В. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 2. – С. 118 – 121.
22. Церковна О. В. Особливості методики професійно-прикладної підготовки студентів технічних ВНЗ / О. В. Церковна, В. І. Слюсарев // Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання молоді : матеріали I Регіон. наук.-практич. семінару. – Л. : ЛНУ, 2006. – С. 158 – 162.

**КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ СИСТЕМЫ
ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ПРИКЛАДНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ
СТУДЕНТОВ ВУЗА ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ**

Татьяна ЛЮДОВИК

Национальный университет «Львовская политехника»

Аннотация. Рассмотрено современное состояние системы профессионально-прикладной физической подготовки студентов вузов технического профиля. На основе теоретического анализа и экспериментальной апробации существующих на сегодня теоретико-методических положений этого направления в физическом воспитании студентов основных медицинских групп вузов, установлено что содержание и направленность процесса профессионально-прикладной физической подготовки этих студентов на сегодня не обеспечивают должного уровня

профессиональной готовности к трудовой деятельности, не отвечают современным требованиям и требуют изменений на более эффективные для обеспечения реализации основных задач учебного процесса в физическом воспитании студентов вузов технического профиля.

Ключевые слова: студент, профессионально-прикладная, физическая подготовка, вуз, технический профиль.

CONCEPTUAL ASPECTS OF PROFESSIONAL–APPLIED PHYSICAL TRAINING OF TECHNICAL UNIVERSITY STUDENTS

Tetyana LUDOVİK

Lviv Polytechnic National University

Abstract. The professional-applied physical training of technical university students is considered. On the basis of theoretical analysis and experimental verification of existing today theoretical and methodical provisions of this trend in physical education of the major medical groups of university students, it has been established that the content and direction of professional-applied physical training process of these students today do not provide an adequate level of professional readiness to work, do not meet modern requirements and need to be changed to more efficient to ensure implementation of the main tasks of the educational process in physical education of technical university students.

Key word : student, professional-applied, physical training, university, technical.